

N:o 50.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 April 1884, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion dels om ändring i 18 kap. 16 § Strafflagen, dels ock om antagande af en särskild lag angående ansvar för misshandel af djur.

18 kap. 16 § Strafflagen lyder för närvarande sålunda:

»Visar någon i behandling af egna eller andras kreatur uppenbar grymhet; straffes med böter, högst etthundra Riksdaler.»

Lag-Utskottet har nu från Första Kammaren emottagit en af Herr *C. O. Berg* afgifven motion, N:o 10, hvori anföres, att ofvan intagna lagbestämmelse först och främst vore af allt för inskränkt omfattning, både med hänseende till *djuren* och *brottets beskaffenhet*; och att för det andra *straffet* vore vid mångfaldiga tillfällen och i synnerhet för bemedlade personer allt för lindrigt.

Beträffande *djuren*, så vore endast »egna och andras djur» skyddade, det ville säga, att både sådana husdjur, som tillfälligtvis vore utan egare, och alla vilda djur vore uteslutna från all barmhertighet och hemfallna åt människors godtyckliga grymhet; och föreslår motionären med anledning

häraf, »att de i 16 § i 18 kap. i Strafflagen intagna orden »egna eller andras kreatur» utbytas mot det enda ordet »djur».

Men, såsom motionären redan anmärkt, vore äfven bestämmelsen i nämnda paragraf: »uppenbar grymhet» af allt för inskränkt och *otydlig* beskaffenhet.

Vanan att behandla djur vårdslöst eller grymt, såsom till exempel att inpacka flere till fötterna bundna kalvvar eller får i trånga burar, att på jernvägar eller vid andra transporter lemna dem hela dygn utan vatten och föda; att gifva de djur, som skulle slaktas, en onödigtvis grym och pinsam död — denna vana förslöade visserligen människans naturliga medkänsla för andras lidanden; men brottet vore icke mindre brott, derföre att man blundade för detsamma. I en lag till djurens skydd, hvilken verkligen *ville* hvad han sade sig afse, borde således icke saknas bestämmelser, som lemnade skydd äfven emot sådan misshandling, som ofta af tanklöshet eller hårdhjärtighet lemnades utan uppmärksamhet, hvarföre äfven så väl franska som engelska och nordamerikanska lagar, af hvilka motionären meddelar utdrag, upptoge mera detaljerade stadganden i dessa afseenden.

Ett djurplågeri, som hittills i vårt land blifvit allt för mycket förbudsedt, vore det, som föröfvades genom fångande af djur medelst giller eller snaror. Egendomligt nog hade detta blott (utom under en kortare tid, nemligen från den 16 Mars till och med den 10 Augusti) blifvit förbjudet i de södra provinserna; men tiden borde vara inne för utsträckandet af detta förbud att gälla för *alla* provinser. För att visa behovet af strängare stadganden i detta fall kunde nämnas, att i de norra länen utsattes mångenstädes så kallade trampsaxar och snaror i häpnadsväckande mängd, i hvilka en massa foglar fastnade och omkomme af hunger och köld.

Motionären hade redan förut anmärkt, att nu gällande straffbestämmelser för misshandling af djur vore allt för milda för att vara verkligt afskräckande.

I betraktande af nödvändigheten att, om möjligt, sätta en gräns för så mycken omensklighet, som nu mot djuren beginges, vågade motionären vidare föreslå, »att en ny lag angående ansvar för misshandling af djur måtte utfärdas af hufvudsakligen följande innehåll:

Visar någon i behandling af djur, såsom här nedan säges eller på liknande sätt, uppenbar grymhet, straffes med böter från 10 kronor till

högst 300 kronor, eller med fängelse från fem till trettio dagar, och skall vid upprepade förbrytelser alltid fängelse ådömas.

Till straff efter denna lag gör sig en hvar skyldig, som

1:o. Våldsamt slår eller sparkar kreatur, detsamma öfvermåttan genom körning, ridning eller för tungt lastande ansträngningar; beröfvar det nödig näring; stympar eller på grymt och pinsamt sätt dödar.

2:o. På obarmhertigt sätt i trånga burar, korgar och fordon transporterar och sammanför fjäderfän och andra djur.

3:o. Till öfveransträngande arbete använder sjuka, utgamla eller utmattade djur.

4:o. Begagnar finare giller eller snaror till fångande af djur; hvarvid såsom en försvärande omständighet må anses, om den skyldige icke dagligen eftersett af honom begagnade fångstmedel.

5:o. Instänger inom hägnad något djur, utan att förse detsamma, under dess instängning, med tillräcklig föda och vatten.»

Hvad först angår motionärens förslag att i 18 kap. 16 § Strafflagen insätta uttrycket *djur* i stället för *egna eller andras kreatur*, så anser Utskottet detta förslag icke vara lämpligt.

Skyddet i vår lagstiftning för kreatur är af jembörelsevis ringa ålder. Stadgande härom infördes först genom förordningen den 21 December 1857 samt intogs sedermera oförändradt i den nya strafflagen. De härvid begagnade uttryck torde afse icke endast husdjuren, utan åtminstone äfven sådana vilda djur, som, fångade eller tända, någon tid tillhört en person; och domstolarne i allmänhet lära jemväl vid tolkning af stadgandet ansett, att en person, som fångat ett vildt eller satt sig i besittning af ett herrelöst djur, i och med fångandet eller besittningstagandet varit att betrakta såsom blifven egare till djuret och alltså kunnat straffas äfven för sådan grym behandling af detsamma, som egt rum omedelbart derefter. Vid sådant förhållande och då det så allmänna uttryck, motionären föreslår, skulle, i lagen infördt, kunna vid lagtillämpningen föranleda hvarjehanda trakasserier, samt i alla händelser en hos det uppväxande släktet inplantad och med åren allt mera utvecklade känsla af hvad religion och sedlighet i

afseende å behandlingen af djuren bjuda, torde vara det enda fullt verksamma korrektivet mot grymhet emot djur, får Utskottet, under allt behjertande af det ädla motiv, som föranlett motionärens förslag, hemställa,

1) att motionen, i hvad den afser utbyte i 18 kap. 16 § Strafflagen af de der förekommande uttryck: »egna eller andras kreatur» mot ordet »djur», icke må af Riksdagen antagas.

Hvad i öfrigt angår det i motionen innefattade förslag om antagande af en ny lag angående ansvar för misshandel af djur, så torde ett sådant uppräknande af särskilda sätt för misshandel, som det motionären här önskar i lagen infördt, icke vara *erforderligt*, då alla dessa sätt, utom det under 4:o upptagna, måste, åtminstone i svårare fall, anses vara inbegripna under de uti 18 kap. 16 § Strafflagen redan nu använda ordalag, samt icke heller vara *lämpligt*, när ett dylikt uppräknande, hvilket svårigen kan blifva fullständigt, deremot lätteligen kan gifva anledning till den åsigt, att öfriga icke uppräknade sätt för misshandel vore straffria. Att åter genom införande i lagen af en bestämmelse, sådan den motionären föreslår under 4:o, omintetgör eller åtminstone göra olaglig en hel, särskildt för de norra orterna af vårt land icke oviktig binäring kan Utskottet icke tillstyrka.

Deremot finner Utskottet, att det i 18 kap. 16 § Strafflagen nu stadgade bötesstraff af »högst etthundra Riksdaler» lämpligen bör så förändras, att bötesbeloppet må, i de svåraste fallen, kunna sättas till och med till det i Strafflagen i allmänhet antagna bötesmaximum, femhundra Riksdaler.

På grund af det anförda får Utskottet, med anledning af hvad i motionens senare afdelning föreslagits, hemställa,

2) att Riksdagen ville för sin del antaga följande

L a g

angående ändrad lydelse af 18 kap. 16 § Strafflagen.

Häri genom förordnas, att 18 kap. 16 § Strafflagen den 16 Februari 1864 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Visar någon i behandling af egna eller andras kreatur uppenbar grymhet; *straffes med böter.*

Stockholm den 18 April 1884.

På Lag-Utskottets vägnar:

Axel Bergström.

Reservationer:

af Herr *Bergström*, som ansett ifrågavarande lagrum böra erhålla följande ändrade lydelse: »Visar någon i behandling af egna eller andras *djur* uppenbar grymhet, *straffes med böter*»; samt

af Herrar *Magnus Jonsson*, *Berglöf* och *Folke Andersson*, hvilka ansett, att Utskottet icke bort tillstyrka någon förändring i gällande bestämmelser mot misshandel af kreatur.

Herr Grefve *Strömfelt* har begärt få här antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom Utskottet.
